

Głos Łomżyński

<https://www.nli.org.il/en/newspapers/lomzerst/1927/10/07/01/?&e=-----en-20--1--img-txIN%7ctxTI-----1>

Lomzer shtime [PDI] - [FSI] לאמזער שטימע [PDI], 7 października 1927

strona nr. 1

<p>Lomzer Shtime</p> <p>Zibeter yohrgang Nr 6</p> <p>Lomzer Shtime A gezeshaflikh-politish-literarishe tsayt-shrift.</p> <p>Anonsen prayz: a mikol makom shure oyf der 1-ter zayt 15 gr. in tekst zayt 20 gr. nokhn tekst zayt 12 gr.</p> <p>Adres fun der redaktsye un administratsye: Łomża "Hatechija" Rządowa 20 Far geld-zendingen: A.Domowicz, Senatorska 7.</p> <p>Abonaments-prayz: yehrlikh 4.80 zlotos ½ yor 2.40 zlotos ¼ yor 1.20 zlotos eynts. numer 0.40 zlotos</p> <p>Piątek 7 października 1927 r. = Fraytog 11 Tishri wrzesień/październik 1928r</p> <p>Inhalt: Liste A-Nr 8; Arum dem krizis in sport-klub Sh.Kh. ; Vegen erd tsiternish- (<i>dwa pozostałe słowa zupełnie niewidoczne możliwe-Aul Levin</i>); Fun higen leben; Fun gemeynde leben; Khronik; Gratulatsyes un anonsen.</p>	<p>Łomzer Sztyme-Głos Łomżyński</p> <p>Siódmy rok wydania Nr 6</p> <p>Głos Łomżyński Czasopismo społeczno-polityczno-literackie.</p> <p>Cennik anonsów: w różnych miejscach linii tekstu na pierwszej stronie 15 gr. w stronie tekstu 20 gr. po stronie tekstu 12 gr.</p> <p>Adres redakcji i administracji: Łomża "Hatechija" Rządowa 20 Do przesyłek pieniężnych: A.Domowicz, Senatorska 7.</p> <p>Cena abonamentu: rocznie 4.80 zł. ½ roku 2.40 zł. ¼ roku 1.20 zł. pojedynczy numer 0.40 gr.</p> <p>Piątek 7 października 1927 r = Piątek 11 Tiszri wrzesień/październik 1928 r/ 5688r</p> <p>Zawartość: Lista A-Nr 8; Wokół kryzysu w klubie sportowym Sz. Ch.; O trzęsieniu ziemi-Aul Lewin; Z życia lokalnego; Z życia wspólnoty; Kronika; Gratulacje i anonsy.</p>
---	--

Bank Spółdzielczy w Łomży
Stary Rynek 19

Kooperative Bank in Lomzsha

Nehmt on tsu erledinen alerley inkaso-operatsyes vi oykh geld-onvayzungen oyf gants Poylen. Bilig un pinktlikh.

Nehmt oykh on vkladen un obshporungen fun 5 zl. on oyf zehr ginstige bedingungen.

Bank Kreditovi in Lomzsha

erledigt alerley bank operatsyes vi: veksel un frakhten-inkaso, onvayzungen oyf gants Poylen un oykh oyf oysland. Nehmt on vkladen un oyf loyfender rekhenung oyf ginstige bedingungen.

Les fils de Peugeot Freres

Marka fabryczna

Berihmte iber der gantser velt kave mihlkhler

Ayzens tsu hubels, dlutes stolarske, tseshlarske ar`gl empfiehlt fun Sklar in Varshe

Jeneralny reprezentant

D/H Kazimierz Dąbrowski

Warecka 12 Telef. 190-51.

Adres telegraficzny: Wardorf, Warszawa.

Bulldog

Ersht-klasige shmerglave (bloyen) leynvand Shmerglave papir "Chateau"

Zeg-shleyfshteyner "Au loup"

empfiehlt fun Sklar in Varshe

general-fertreter fun di unternehmungen

Anc. Fremy. Navarre

D/H Kazimierz Dąbrowski

Warecka 12 Telef. 190-51.

Adres telegraficzny: Wardorf, Warszawa.

Besar Tseres

Shpayze fets iz frish ongekumen und in alle shpayze-gesheften tsu bakumen.

Di oysarbaytung fun "Tseres" vert in unzere fabriken oysgefihrt unter der hashgakha fun harov Simkhe Frenkl (Skavina)

Bank Spółdzielczy w Łomży
Stary Rynek 19

Kooperatywny Bank w Łomży

podejmuje się wykonania różnego rodzaju operacji inkaso jak również instruktaży finansowych na całą Polskę. Tanio i dokładnie.

Podejmujcie także wkłady i oszczędności od 5 zł na bardzo sprzyjających warunkach.

Bank Kredytowy w Łomży

wykonuje różnego rodzaju operacje bankowe takie jak: wekselowe i frachtowe inkaso, instruktaże na całą Polskę jak też za granicę. Podejmujcie wkłady i na rachunek bieżący na sprzyjających warunkach.

Synowie Braci Peugeot

Marka fabryczna

Znane na całym świecie

młynki do kawy

Metal do heblarek, dłuta stolarskie, artykuły cieślarskie polecane od Szklarza w Warszawie

Jeneralny reprezentant

D/H Kazimierz Dąbrowski

Warecka 12 Telef. 190-51.

Adres telegraficzny: Wardorf, Warszawa.

Bulldog

Najwyższej klasy płótno szmerglowe (niebieskie)

Papier szmerglowy "Chateau"

Kamienie do ostrzenia pił "Au loup"

polecane od Szklarza w Warszawie

generalny przedstawiciel przedsiębiorstwa

Anc. Fremy. Navarre

D/H Kazimierz Dąbrowski

Warecka 12 Telef. 190-51.

Adres telegraficzny: Wardorf, Warszawa.

Mięso Ceres (1)

Tłuszcze spożywcze świeże dostawy do nabycia we wszystkich przedsiębiorstwach spożywczych. Wyrób z "Ceres" jest w naszych fabrykach prowadzony pod

<p>Durkh dem vert”Tseres” empfriln afile limehadrin min hamehadrin.</p> <p>Saturnia S.A. Warszawa</p> <p>Akhtung! Khaverim=ut fun “Hatkhuya” fraytog tsu nakhts dem 7-X um 7 a zeyger an`algemayne oyserordentlikhe khevrimerzamlung in “Hatkhuya”. Bezundere aynladungen. Bezundere aynladungen veren nisht geshikt.</p>	<p>nadzorem rabina Symche Frenkl (Skawina)</p> <p>Z tego względu “Ceres” jest szczególnie rekomendowana.</p> <p>Saturnia S.A. Warszawa</p> <p>Uwaga! Towarzysze-członkowie “Odrodzenia” noc piątkowa 7-X-go koło godziny 7-jej ogólne nadzwyczajne zebranie towarzyskie w “Odrodzeniu”. Specjalne zaproszenia nie zostają wysłane.</p>
---	--

1Ceres: roślinny tłuszcz jadalny, biała lub kremowa substancja otrzymywana z miąższu orzechów palmy kokosowe W Polsce produkowany w procesie chemicznego utwardzania z oleju rzepakowego. Stosowany do głębokiego smażenia, m.in. pączków, faworków.

strona nr. 2

<p>Lomzer Shtime</p> <p>Liste Nr 8 fun natsyonalen blok. Nokh lange maternishen iz endlikh tsushtandgekumen dos shafen fun a Fereynigten Yudishen Natsyonalen Vahl-blok, in velkhen es gehen arayn di Tsionisten, Mizrakhisten, Aguda, Handverker Ferayn un Sokhrim Ferayn. Tsi zol geshafen veren eyn eyntsige birgerlikhe yidische liste velkhe zol arum nehmen di Tsionisten mit zeyere ferbisene gegner di Aguda layt in virtshaftlikhe organizatsyes tsuzamen, tsi iz aza min blok a gevunshene ershaynung oyf der yudisher gas? Mit der doziger printsipyeler frage hoben zikh fernumen nor di algemeyne Tsiyonisten. Der entfere zeyerer oyf der frage iz geven: aza ershaynung iz a kranke un sherlikhe, vayl es veren in aza min blok metushtash di bezundere gefihlen un gedanken, di masen bekumen nisht di geherige politishe</p>	<p>Głos Łomżyński</p> <p>Lista Nr 8 z bloku narodowego. Po długich mękach wreszcie doszło do skutku stworzenie Zjednoczonego Żydowskiego Narodowego Bloku Wyborczego, w który wchodzi Syjoniści, Mizrachiści, Aguda, Związek rzemieślników i Związek Kupców. Czy należy stworzyć jedną jedyną obywatelską, żydowską listę, która obejmowałaby Syjonistów i ich zagorzałych przeciwników ludzi Agudy w organizacjach gospodarczych razem, czy taki blok jest pożądanym zjawiskiem na żydowskiej ulicy? Tym oto pryncypialnym pytaniem zajmowali się tylko ogólni syjoniści. Ich odpowiedzią na to pytanie było: takowe zjawisko jest chore i szkodliwe, ponieważ zostają w takim bloku zamazane poszczególne odczucia i myśli, masy nie otrzymują należytej politycznej edukacji, nie</p>
---	--

oysbildung, zey hoben nisht dem oysvahl un dos politishe bevustzayn vert dervayl bay zey ferdunkelt.

Mit a shveren gemit hoben ober di Tsionisten dokh gemuzt nokhgeben, vayl bay der geshafener lage iz shver a natsyonaler partey tsu oferiren bloyz mit printsipyele temim.

Di koniuktir bay di yetstige shtodt-rat-vahlen in ferglaykh mit der koniuktur fun yohr 1919, beys es iz gevehlt gevoren der shtodt-rat, velkher iz yetst funander gelozen gevoren hot zikh far der yidisher befelkerung shtark ferergert.

Dan hot di yidishe befelkerung getseht 60% un hot durkhgefihrt in shtodt-rat 12 ratmener, dos heyst a glaykhe tsol mit di kristlikhe, haynt tsu tog dagegen iz der tsushtand a umgekehrter, di yidishe befelkerung tseht koym bay 37-38% fun der algemeyner tsohl aynvohner.

Un nisht kukendig oyf dem, vos di zakh iz azoy klor, az di yidishe ratmener velen bilden a minderhayt, hert nokh alts nisht oyf der id tsu zayn a "strashak" tsvishen di poylishe parteyen.

Es hoben zikh blokirt ale poylishe virtshaftlikhe organizatsyes mit ale poylishe birgerlikhe un klerikale politishe parteyen, velkhe hoben geshafen eyn algemeyne liste unter'n lozung fun" Shitsen di poylishkayt fun shtodt un ferteydigen di interesen fun der poylischer befelkerung".

Der pshat fun di verter iz unz genoy bekant.

Ver volt zikh gekont rikhten deruf, az afile di arbeys-patrey, velkhe hot gehalten als di reprezentants fun poylishen forshrit, zol efentlikh erklaren, az zi vill nisht tsushpalten di poylishe shtimen un shteren der poylischer feraynigung in ihr kampf far ihre oyben dermonte lozungen, velkhe zenen gevendet gegen der yidisher minderhayt?

Ven es vert geshafen a fest fereynigter kokh, mit der bunh, dem yidishen birger dos leben tsu makhen vos shverer- dan iz klor, az yede tsushpliterung fun di koykhes oyf der yidisher gas volt geheysen, zikh alayn gegeben mit a meser in hartsen.

Dos darfen gedenken ale, vemen es zenen tayer di emese interesen fun di yidishe

posiadają wyboru a polityczna świadomość zostaje tymczasem u nich zaciemniona.

Otóż z ciężkim sercem, ale syjoniści musieli ustąpić, ponieważ w obecnej sytuacji trudno jest partii nacjonalistycznej działać wyłącznie na zasadach pryncypialnych.

Koniunktura w obecnych wyborach do rady miejskiej w porównaniu z koniunkturą z 1919 r., gdy to została wybrana rada miejska, która obecnie została rozproszona, znacznie się pogorszyła dla ludności żydowskiej.

Wtedy społeczność żydowska liczyła 60% i wprowadziła do rady miasta 12 radnych, to znaczy równą ilość z chrześcijańską, dnia dzisiejszego przeciwnie stanowisko jest odwrotne, ludność żydowska liczy zaledwie 37-38% ogólnej ilości mieszkańców.

I mimo to, że sprawa jest taka jasna, że radni żydowscy będą stanowili mniejszość nie przestaje Żyd być „straszakiem” pomiędzy polskimi partiami.

Zblokowały się (*zjednoczyły w jednym bloku*) wszystkie polskie organizacje gospodarcze z wszystkimi polskimi obywatelskimi i klerykalnymi partiami politycznymi tworząc jedną listę ogólną pod hasłem” Ochrony polskości miasta i obrony interesów polskich mieszkańców”.

Dokładne znaczenie tych słów jest nam bardzo dobrze znane.

Kto by się mógł spodziewać, że nawet partia pracy, która pełniła funkcję reprezentanta polskiego progresu

publicznie zadeklaruje, że nie chce dzielić polskich głosów i utrudniać polskiego zjednoczenia w jego walce o jej wyżej wspomniane hasła, które są skierowane przeciwko mniejszości żydowskiej?

Gdy zostaje stworzona mocno zjednoczona siła, z celem by życie obywatela żydowskiego zrobić jak najtrudniejszym-wówczas jest jasne, że każdy rozłam sił na żydowskiej ulicy oznaczałby cios zadany samemu sobie nożem w serce.

Pamiętać o tym powinni wszyscy, którym są drogie prawdziwe interesy żydowskich mas ludowych, to powinni zapamiętać również wszyscy niezadowoleni.

folksmasen, dos darfen gedenken oykh ale untsufridene.

Es zenen faran untsufridene fun dem gantsen shidukh, es zenen faran untsufridene oys individuele teamim. Dos iz take di negative zayt fun di bloken, ober zol yederer zikh nehmen ernst in zinen der ferentvortlikhkayt fun zayn shrit un zol gedenken, az a blok kon in grund genumen keyn mol nisht tsufriden shtelen alemen, ferkehrt, er kon tsufridenshtelen efsher nor a maut, - ober azoy zeht oys unzer virklikhkayt, es iz ferfalen.

Der blok iz an` oysdruk fun a fereynigung fun ale organizirte gezelschaftlikhe koykhes in der yidisher befelkerung, kedey tsu shitsen yidishe interesen gegen a oybermakht vos iz durkhgedrungen legabe ihr mit agresive shovinistishe khnit. Un do muz men zogen, az der gefehrlikhster yidisger sojne iz der indifirentizm.

Di yidishe befelkerung iz indifirent, zi iz indifirent, vayl zi hot nisht geshpihrt biz yetst metsad der shtodt- fervalting keyn yokh, vayl a dank der bemihung fun ihr fertretershaft iz zi in tokh genumen nisht geven azoy tif beaulet. Un oyb di yidishe befelkerung kon nisht fergesen di geshikhte mit`n Mark, hoben dokh ihr di "tova"getohn "eygene menshen", di yidishe sotsyalisten, velkhe zenen arayn in shtodt-rat in a tsohl fun 6 ratmener mit loyte yidishe shtimen. Es muz oyfheren der indifirentizm, di glaykhgiltigkayt, di gantse yidishe befelkerung muz do veren aktiv, keyn eyntsige yidishe shtime tor nisht veren ferloren, untsufridhenhayt tor do nisht detsidiren.

Der blok shteht alenfahls oyf`n natsyonalen boden un vet energish, mit virde ferteydigen dem ydishen birgerlikhen un natsyonalen koved, di yidishe glaykhberekhtigung oyf ale gebiten fun gezelschaftlikhen leben.

Dagegen toren nisht di masen obgeben zejere shtimen oyf di sotsyalistishe parteyen, vayl

Są tacy, którzy są niezadowoleni z całej komitywy, są tacy, którzy są niezadowoleni z gustów indywidualnych. To jest naprawę negatywną stroną bloków, ale każdy musi przyjąć poważnie do świadomości odpowiedzialność za swój krok i musi pamiętać, że blok w gruncie rzeczy nigdy nie zadowoli wszystkich, na odwrót może on zadowolić raczej tylko mniejszość, -ale tak wygląda nasza rzeczywistość, która się zaprzepaszcza.

Blok jest wyrazem zjednoczenia wszystkich zorganizowanych sił społecznych w społeczeństwie żydowskim w celu ochrony interesów żydowskich przeciwko sile przeważającej przesyconej agresywnymi, szowinistycznymi elementami. I trzeba tu powiedzieć, że najniebezpieczniejszym żydowskim nieprzyjacielem jest indyferentyzm.

Społeczność żydowska jest indyferentna, ona jest indyferentna, ponieważ nie odczuwała do tej pory ze strony kierownictwa miasta żadnego ucisku, ponieważ dzięki wysiłkom jej przedstawicielstwa, faktycznie rzecz biorąc, nie była tak głęboko zaangażowana. I jeśli ludność żydowska nie może zapomnieć historii z Markiem, wszak wyświadczyli jej "przysługę" "swoi ludzie", żydowscy socjaliści, którzy są w radzie miasta w liczbie 6 radnych z czysto żydowskimi głosami. Musi się skończyć indyferentyzm, nijakość, cała społeczność żydowska musi tu być aktywna, ani jeden głos żydowski nie ma prawa zostać stracony, niezadowolenie nie ma prawa tu decydować.

Blok stoi w każdym wypadku na na gruncie narodowym i będzie energicznie, z godnością bronić żydowskiego obywatelskiego i narodowego honoru, żydowskiego równouprawnienie we wszystkich sferach życia społecznego.

Przeciwnie nie mają prawa masy oddać swych głosów na partie socjalistyczne, ponieważ prowadzą one obcą politykę socjalną, nie kierując jej nigdy wedle linii interesów żydowskich, nawet żydowskich mas pracujących, które rzekomo biorą oni pod swą opiekę zawsze tylko na moment

<p>zey fihren a fremde sotsyale politik, nisht rikhtendig ihr keyn mol loyt der linye fun di yidishe interesen, afile fun di yidishe arbaytende masen, velkhe zey nehmen kloymersht unter zeyer apotropsut shtendig nor oyf dem moment fun vahlen un tsu velkhe zey keren zikh um mit`n nokh di vakhlen. Der Bund, azoy oykh Poali Tsion, linke vi rekhte, tsihen zeyer yenika fun sina un khutspa.</p> <p>Ale yidishe denkende shtimen deriber oyf der blok liste Nr 8 A.</p>	<p>wyborów i od których odwracają się oni po wyborach. Bund, jak również Poali Syjon, lewi jak i prawi czerpią oddech z nienawiści i arogancji.</p> <p>Dlatego wszystkie przemyślane głosy (<i>oddajcie</i>) na listę bloku Nr 8 A.</p>
--	---

strona nr. 3

<p>Lomzer Shtime</p> <p>Arum dem krizis in sport-klub</p> <p>Der Yidisher Sport Klub in Lomzsha, velkher hot shoyen unter zikh a raykhe fergangenhayt un tsehl shoyen fiel yohren fun tetigkayt oyf`n gebiet fun fizisher oysbildung fun der yidisher yugend, gefint zikh yetst oyf`n veg fun untergang. In di ferinteresirte krayzen redt men fiel vegen di sibes vos hoben gorem geven tsu der troyeriger lage fun Y.S.K. Als eyne fun di ershte sibes git men on di pasivitet fun der yidisher gezelschaft in Lomzsha tsu der idee fun sport.</p> <p>Es volt zikh gedukht, az di yidishe gezelschaft darf mit`n gresten irad -hakoved zikh betsihen tsu der idee fun a oysglaykhen dem ruken, fun veren a folk mit felker glaykh oyf`n gebit fun sport.</p> <p>S`iz dokh yeden eyntsigen bezunder bekant der fakt, az di sport- bevegung fershaft dem yidishen folk koved un respekt bay ale andere felker efsher in a greserer mas vi unzere sharfe kep un gayster.</p> <p>S`iz ferfalen! Di velt hot haynt mehr respekt far`n muskul vi far`n gayst. Fihrt durkh an`ankete un ihr vet zikh gevis ibertsaygen,</p>	<p>Głos Łomżyński</p> <p>Wokół kryzysu w klubie sportowym</p> <p>Żydowski Klub Sportowy w Łomży, który chlubi się bogatą przeszłością i już od wielu lat działa na polu edukacji fizycznej młodzieży żydowskiej, aktualnie podupada. W zainteresowanych kręgach wiele się mówi o przyczynach, które stały się czynnikami tego smutnego położenia Żydowskiego Klubu Sportowego. Jako jedne z pierwszych czynników podaje się pasywność społeczności żydowskiej w Łomży względem idei sportowej.</p> <p>Zdawać by się mogło, że żydowska gromada musi z największą czcią odnosić się do idei wyprostowania kręgosłupa, bycia narodem z ludźmi w sporcie osadzonymi.</p> <p>Wszak każdemu z osobna szczególnie znany jest fakt, że ruch sportowy przysparza ludowi żydowskiemu honoru i respektu u wszystkich innych ludów może nawet w większej mierze niż nasze ostroumne głowy i dusze.</p> <p>Przepadło! Świat teraz ma więcej respektu dla mięśni niż dla ducha. Przeprowadźcie ankietę a na pewno się przekonacie, że</p>
--	--

az di futbol-manshaft fun “Hakoyekh” iz a sakh populerer bay di breyte shikhten fun yidishen folk vi fil bekante yidishe medaver afile mit a veltlikhen fernehm.

Tsu/tsi dos iz gevonshen, tsu/tsi nisht- vet es zayn an obyekt fun der historye; Mir dagegen shtehen far a geshehenem fakt.

Di lomzsher yidishe gezelschaft, muzen mir, tsu unzer bedoyeren, festshelten, hot nisht fershtanen di bedaytung fun der sport-idee.

Volt efsher emitser gekont meynen, az di lomzsher gezelschaft fernehm zikh grade mit andere ongelegenhayten, hot er gevis a teut. Lomzsha iz ayngihilt in a apatyte, velkhe frest ihr oyf, un di dozige apatyte hot in a geviser mos oykh oyfgefresen dem sport-klub.

A teut hot ober oykh der vos meynt, az nor di pasivitet fun der yidisher gezelschaft hot gorem geven tsu der troyeriger lage fun sport-klub.

Derfihrt dem sport-klub tsu zayn troyerigen matsev hoben oykh zayne umgelumperte fihren, velkhe hoben dem “Makabi” in a “sport-klub” fervandelt, vayl kol znam “Makabi” hot ekzistirt- hot iber ihm geshvebt der ideal fun natsyonaler oyfhebung fun yidishen folk. Ober mit`n moment, ven der “Makabi” iz fervandelt gevoren in a hoykh shrayenden un fiel-zogender sport-klub- hot er ferloren zayn gantsen inerlikhen vezen, vayl er hot ongehoiben fun dan on tsu lenken zayn tetigkayt oyf andere vegen.

drużyna futbolowa “Siła” jest bardziej popularna w szerokich warstwach ludu żydowskiego niż wielu znanych żydowskich mówców nawet światowego masztabu. Chcecie czy nie chcecie – będzie to obiektem historii; My w przeciwieństwie przedstawiamy fakt dokonany.

Łomżyńska społeczność żydowska, musimy z przykrością stwierdzić, nie rozumie znaczenia idei sportowej.

Ktoś kto pomyśli, że społeczność łomżyńska zajmuje się akurat innymi sprawami, z pewnością jest w błędzie. Łomża jest pogrążona w apatii, która ją zżera, i ta oto apatia w pewnej mierze zżarła również klub sportowy.

W błędzie jest też ten, kto myśli, że tylko pasywność społeczności żydowskiej była czynnikiem smutnego położenia klubu sportowego.

Doprowadziło klub sportowy do jego smutnego stanowiska również jego bezmyślne postępowanie, które przeistoczyło ”Makabi (1)” w “klub sportowy”, dlatego że póki “Makabi” egzystował - był on nośnikiem idei narodowego odrodzenia żydowskiego. A z chwilą, gdy “Makabi” został przeistoczony w głośno krzyczący i wiele gadający klub sportowy- stracił on całą swą istotę wewnętrzną, ponieważ począł on odtąd kierować swoją działalność na inne tory.

1 Makabi: Makabi Warszawa, właśc. Żydowskie Towarzystwo Gimnastyczno-Sportowe „Makabi” w Warszawie – polski klub sportowy z siedzibą w Warszawie. Był największym wielosekcyjnym żydowskim klubem sportowym w II RP.

Lomzer Shtime

Fun dan on blondzshet der sport-klub ohn a tsiel un ohn a veg, vayl di idee fun sport bay Yiden, iz eng ferbunden mit der natsyonale bevegung un fun ihr tsiht zi ihr yenika.

Ot di ohnideishkayt fun sport-klub, dos blondzshen oyf umbakante vegen, hot im derfihrt tsu der troyeriger lage, fiel mehr vi di pasivitet fun der gezelshaft.

Di zelbe gezelshaft iz dokh geven umshtand oyftsuhalten dem "Makabi" oyb azoy, far vos den kumt on mit azelkhe shverigkayten dem sport-klub dos oyfhalten fun zayn ekzistents, oyb nisht derfar, vayl er hot ferloren zayn shtreng natsyonalen pirtsuf.

Yetst ven di laytung fun sport-klub nehmt iber di yugend iz tsu hofen, az oyb di yidishe yugend vet blayben tray der idee fun der yidisher natsyonaler oyfhebung, vet zi gevis bevayzen tsu derhalten dem gantsen shtolts fun der yidisher sport-bevegung in Lomzsha. Dos darf zayn der memento in yeder minut.

Simkhe Sapirshteyn

Fun der higer poylisher prese

Di "Życie i Praca" der organ fun der higer katoylisher gaystlikhkayt vitselt zikh: men zogt, shraybt zi, az di yetstige erdtsiternish in Palestina iz a oysdruk fun untsufridenhayt metsad der natur legabe dem zikh dort onzamlenden yudentum.

Mir konen raten der tsaytung, oyb a zelkhe ershaynungen zenen virklich a oysdruk fun untsufridenhayt gegen di oder yene metsad der hashgakha haelyona, zol zi am besten fregen in Palestina, vemen hoben dort di natur-koykhes, gots shlokhim, mehr ongerufen, Yden oder nisht Yden, damolt vet zi als gloybige efszer kumen tsu andere sabrit...

Di zelbe tsaytung brengt a notic, az dem 27-7 iz tsurikgekumen fun a oysflig der "Ha-

Głos Łomżyński

Odtąd błędzi klub sportowy bez celu i drogi, bo idea sportowa u Żydów jest ściśle związana z ruchem narodowym i z niego ssie soki.

Ta oto bezideowość klubu sportowego, błędzenie nieznanymi drogami, doprowadziły go do smutnego stanu, znacznie bardziej niż pasywność społeczeństwa.

Przecież to samo społeczeństwo było w stanie utrzymać "Makabi" więc czemu, w takim razie, klubowi sportowemu przychodzi z takim trudem utrzymanie swej egzystencji, czyż nie przez to, że stracił on swoje stricte narodowe oblicze.

Teraz gdy pałeczkę klubu sportowego przejmują młodzi jest nadzieja, że jeśli młodzież żydowska pozostanie wierna idei żydowskiego odrodzenia narodowego z pewnością udowodni, że jest w stanie utrzymać całą dumę żydowskiego ruchu sportowego w Łomży. To powinno być memento w każdej minucie.

Symche Sapirsztejn

Z polskiej prasy lokalnej

"Życie i Praca" organ katolickiego duchowieństwa żartuje sobie: mówi się, pisze ona (*gazeta niniejsza*), że terażniejsze trzęsienie ziemi w Palestynie jest wyrazem niezadowolenia ze strony natury w odniesieniu do nagromadzonego tam żydostwa.

Możemy poradzić gazecie, o to, czy takowe zjawiska są rzeczywiście wyrazem niezadowolenia przeciwko tym czy tamtym ze strony Najwyższego Nadzoru, niech najlepiej spyta w Palestynie, kogóż tam siły natury, boscy posłańcy bardziej przeklinają Żydów czy nie – Żydów, wówczas, jako organ wierzący, może dojdzie do innych wniosków...

Szomer Ha-Cair”- hert un shtoynt!- Beglayt mit faklen un orkester fun shtodtishen feyerlesher ferayn un zi endigt mit dem oysruf “ a kherpa”!

Oyb d r orkester fun fayerlesher-ferayn an` algemeyn shtodtishe institutsye, hot zikh beteyligt in a defilade fun yidishen skoyting, un far a baloynung, iz dos far di vos fredigen moral far der gantser menshhayt a kherpa, meg es dos gufe batsaykhent veren als a kherpa.

Bay dem gantsen antisemitizm fun der “Życie i Praca” betrakht zi undz dokh far an` ata bakhartanu folk, es past nisht, heyst es, far a Yiden tsu mohn a ojle, meg es zayn veniger vi a nul in betsug tsu oyles, vos geshehen tog teglikh in der nisht yidisher velt. Di zelbe oyles, ven zey zolen veren begangen durkh a nisht-Yiden, volt ihr gor nisht ayngefalen andersh, vi ibertsugehn iber zey tsum tog ordnung, zogar morden veren durkh ihr fershvigen, mit velkhe di politsey-khronik iz layder genug raykh di letste tsayt, a yid ober muz bezitsen a neshome a kristal-reyne ohn a shum

Ta sama gazeta pisze, że 27-7 wrócił z wojaży “Ha-Szomer Ha-Cair”-słuchajcie i dziwójcje się!- W asyście pochodni i orkiestry miejskiego związku strażaków i finalizuje ona (*niniejsza gazeta*) tekst ten wieszczaniem “Hańba”! Jeśli udział orkiestry związku strażaków będącego wspólną instytucją miejską, w defiladzie żydowskiego skautingu jest zgodnie z poglądami tych, którzy głoszą moralność dla całej ludzkości hańbą, to właściwie oni sami zasługują na to, by ich w ten oto sposób określić.

W tym całym antysemityzmie “Życia i Pracy” uważa ona nas przecież za naród wybrany, to nie pasuje, znaczy to, Żydowskie ofiary całopalne mogą znaczyć mniej niż zero w stosunku do ofiar całopalnych, które odbywają się dzień w dzień w świecie nie żydowskim. Te same ofiary całopalne, niech tylko zostaną uczynione przez nie -Żydów, nie przyjdzie jej (*owej gazecie*) nawet do głowy nic innego jak tylko je zignorować przechodząc do porządku dziennego, a nawet zamordować przez jej milczenie, w które to (milczenie) kronika policyjna niestety wystarczająco obfituje w ostatnim czasie, ale Żyd musi władać duszą kryształowo-czystą bez najmniejszej

1Ha-Szomer Ha-Cair (hebr. השומר הצעיר, „Młody Strażnik”) – międzynarodowa żydowska organizacja młodzieżowa, część składowa Światowej Organizacji Syjonistycznej.

strona nr. 5

Lomzer Shtime

pgam. Ot a por bayshpilen.

Di Vonzka gas, a gesel hinter`n shtodt, vos hot nokh dem far mabuldigen oyszehn, nisht brukirt lakhalutin, fil vaser un zumpen, nisht a durkhtsugehen. Der magistrat greyt zikh in gikhen di gas tsu ferbrukiren, farloyfig hot der magistrat ongezogt di dortige aynvohner tsu fershiten di zumpen mit gruz, zamd a.d.g. Kedey dem boden tsu ferharteven, un di hoben natirlikh azoy getohn.

Di "Praca i Życie" iz khoshed dem h` I. Dunovitsh, az er hot stam dort aroysgeshoten mist azoy zikh glat in der velt arayn un falt oyf im shtark on der far, vos er ferpestet di luft in der Vonzka gas untershtraykhendik "der Yid" Dunovitsh, men zol kholile keyn taut nisht hoben un meynen, az Dunovitsh iz a krist. Hoben dokh dort oykh kristlikhe aynvohner dos zelbe getohn, ober a Yid tor keyn oyle nisht tohn iberhoipt.

Oder tsum bayshpil: in Ostrolenka hoben yidishe futbolisten beys a sikhsukh baym futbol zikh abisel tsvishen zikh tsushlogen.

Un di tsaytung kokht zikh: "Tsu vos git men aza khalastre dem gimnazyalen sport-plats tsum shpilen. Es iz dokh bekant, az vu men lozt zey nor arayn, iz oder zey fershmutsen, oder zey tuhen ob an`ander khaziray, ohn dem geht es nisht, un oyf a zelkhe yidishe paskustves gehen nokh polaken-katoliken, betsohlendig derfar mit zeyere shver ferhorevete groszens".

Tsu volt di tsaytung zikh nisht geshemt tsu brengen a notic fun 2 kristlikhe yinglakh, vos zolen zikh hoben tsvishen zikh abisel tsushlogen, afile bay a futbol.

Ober dokh, far Yiden past es nisht, Yiden iz es nisht erloybt. Un efsher past es take nish in der emesen...

Głos Łomżyński

skazy. Oto kilka przykładów.

Ulica Wąska, uliczka za miastem, wyglądu błotnistej, nie do końca wybrukowana, dużo wody i błota, nie do przejścia. Magistrat przygotowuje się w pośpiechu do wybrukowania ulicy. Przelotem magistrat nakazał tamtejszym mieszkańcom zasypać kałuże gruzem, piaskiem itp. w celu utwardzenia gruntu. Naturalnie zadanie wykonano.

"Praca i Życie" podejrzewa pana I. Dunowicza, jakoby to on bezmyślnie, po prostu wyrzucił tam brudy i oskarża go o zanieczyszczanie powietrza na ulicy Wąskiej podkreślając "Żyd" Dunowicz, i nie należy nie daj boże popełnić błędu, sądząc, że Dunowicz jest chrześcijaninem. Otóż tamtejsi chrześcijańscy mieszkańcy zrobili przecieź to samo, jednakże Żyd w szczególności nie ma prawa dokonywać żadnej ofiary całopalnej.

Albo dla przykładu: w Ostrołęce żydowscy futboliści podczas sprzeczki w futbolu trochę się połupcowali.

W gazecie zawrzało:" Po co udostępnia się takiej hałastrze gimnazjalne boisko do gry. Przecieź wiadomo, że gdzie się ich tylko wpuści, to albo nabrudzą, albo narobią innych świństw, bez tego nie idzie, i na takie żydowskie paskudztwa idą jeszcze polacykatolicy, płacąc za to swymi ciężko zapracowanymi groszami".

Czy gazeta niniejsza nie powstydziałaby się opisanie w niej 2 młodzieńców chrześcijańskich, którzy pozwoliliby sobie na niewielkie łupcowanie wzajemne, nawet w futbolu.

Jednakże, Żydom to nie przystoi, Żydom tego nie wolno. I może naprawdę, w rzeczy samej nie pasuje...